

Verkennd natuuronderzoek RvR locatie De Roef, Sleenwijk

Oriënterend onderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor
natuur

Definitief

Sweco Nederland B.V.
Eindhoven, 15 december 2016

Verantwoording

Titel : Verkennend natuuronderzoek RvR locatie De Roef, Sleeuwijk

Subtitel : Oriënterend onderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor natuur

Projectnummer : 351261

Referentienummer : SWNL0198691

Revisie : D1

Datum : 15 december 2016

Auteur(s) : J.A.M. de Nijs MSc

E-mail adres : niels.denijs@sweco.nl

Gecontroleerd door : ir. J.A. Ettema

Paraaf gecontroleerd :

Goedgekeurd door : drs. S. Groot Jebbink MSc mcd

Paraaf goedgekeurd :

Contact : Sweco Nederland B.V.
Zernikestraat 17
5612 HZ Eindhoven
Postbus 1265
5602 BG Eindhoven
T +31 88 811 66 00
F +31 30 310 04 14
www.sweco.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Kader van het onderzoek	5
2	Plangebied en ontwikkeling	7
2.1	Plangebied	7
2.2	Ontwikkeling	8
3	Flora- en faunawet	9
3.3	Mogelijk aanwezige soorten	11
4	Wet natuurbescherming	14
5	Natuurbeschermingswet	16
5.3	Analyse van de mogelijke effecten	17
6	Natuurbeleidskader	18
6.1	Toetsingskader	18
6.2	Inventarisatie	18
6.3	Analyse en toetsing effecten	19
7	Conclusie en aanbevelingen	20
7.1	Flora- en faunawet	20
7.2	Natuurbeschermingswet	20
7.3	Natuurbeleidskaders	21

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De directie van Ontwikkelingsmaatschappij Ruimte voor Ruimte heeft besloten tot start van de ontwikkeling van de locatie De Roef aan de zuidzijde van de kern Sleeuwijk, gemeente Werkendam. Op deze locatie, wordt voorzien in de ontwikkeling van twaalf vrijstaande woningbouwlocaties op een perceel van circa 2,7 ha. Om deze ontwikkeling planologisch mogelijk te maken, wordt momenteel een nieuw bestemmingsplan voorbereid. Ten behoeve van dit bestemmingsplan is voorliggend verkennend natuuronderzoek uitgevoerd. Zie figuur 1.1 voor een foto impressies van de verschillende elementen in het plangebied.

Zuidkant van plangebied langs de Roefstraat

Watergang langs oostzijde van plangebied

Watergang langs oostzijde van plangebied

Woningen Sleeuwijk

Brug aan de westzijde van het plangebied

Watergang langs westzijde van plangebied

Plangebied vanuit een westelijke kijkrichting

Onderhoudspad langs westzijde van plangebied

Figuur 1.1: Foto-impressie van plangebied de Roef te Sleeuwijk

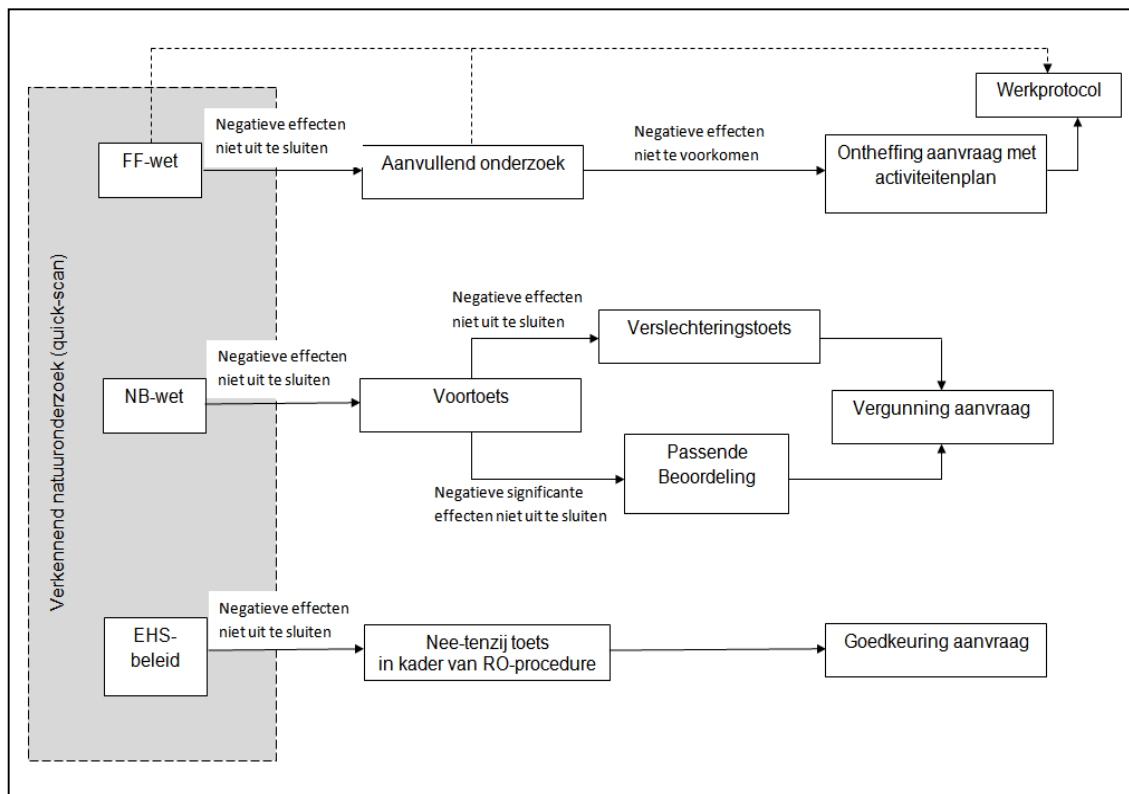
1.2 Kader van het onderzoek

De realisatie van ruimtelijke ingrepen kan leiden tot schadelijke effecten op beschermde planten, dieren en gebieden. In het kader van een goede ruimtelijke ordening is het noodzakelijk om inzichtelijk te maken of eventuele effecten op beschermde natuurwaarde kunnen optreden en of deze kunnen worden gemitigeerd of gecompenseerd. Hierdoor dient de voorgenomen ontwikkeling te worden getoetst aan de actuele wet- en regelgeving voor natuur.

De natuurbescherming in Nederland maakt onderscheid in soortenbescherming en gebiedenbescherming en is geregeld in verschillende wettelijke kaders en beleidsdocumenten:

- Flora- en faunawet/Wet natuurbescherming: individuele soorten.
- Natuurbeschermingswet 1998: Natura 2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten.
- Provinciaal beleid: Natuurnetwerk Nederland (voorheen Ecologische Hoofdstructuur) en eventuele weidevogelgebieden en ganzenfoeragegebieden.

Het plan wordt getoetst aan de natuurwet en regelgeving middels een verkennend natuuronderzoek. Het verkennend onderzoek is opgebouwd uit een bureaustudie en een oriënterend veldbezoek en is er op gericht om een eerste inzicht te krijgen in de mogelijke effecten op beschermde natuurwaarden in en om het projectgebied en de mogelijke vervolgstappen die moeten worden genomen met betrekking tot aanvullend veldonderzoek, nader effectonderzoek en nadere procedures. In figuur 1.2 is aangegeven welke procedures mogelijk moeten worden doorlopen. Het verkennend onderzoek is de eerste stap in de procedure. Afhankelijk van het resultaat moeten mogelijk aanvullende stappen worden doorlopen.

Figuur 1.2. Procedureschema wet- en regelgeving natuurbescherming

2 Plangebied en ontwikkeling

2.1 Plangebied

Het plangebied is gelegen aan De Roef ten zuiden van het woongebied Sleeuwijk. De globale ligging van het plangebied is weergegeven in figuur 2.1. Het plangebied wordt momenteel gebruikt als weiland voor paarden en koeien en als braakliggende akker (gras/maisland). Ten westen van het plangebied wordt momenteel de woningbouwlocatie De Nieuwe Banne ontwikkeld. De omliggende percelen bestaan voornamelijk uit agrarische percelen (maisakkers, grasland en koolzaad) die van elkaar worden gescheiden door smalle watergangen (<2 m breed). De begrenzing van het plangebied is weergegeven in figuur 2.2.

Figuur 2.1: Globale ligging van het plangebied De Roef te Sleeuwijk (rood omcirkeld). Bron: Google Maps

Figuur 2.2: Begrenzing plangebied De Roef te Sleeuwijk (rood omljnd). Bron: Google Maps

3 Flora- en faunawet

3.1 Toetsingskader

De Flora- en faunawet regelt op dit moment de bescherming van soorten planten en dieren in ons land. De beschermde soorten zijn op grond van het Vrijstellingenbesluit onderverdeeld in verschillende beschermingscategorieën, de zogeheten 'tabel 1-soorten', 'tabel 2-soorten' en 'tabel 3-soorten'. Vogels zijn niet in deze categorieën ingedeeld.

De toetsing in het kader van de Flora- en faunawet vindt plaats aan de hand van de volgende in het kader van ruimtelijke ontwikkeling relevante verbodsbepalingen:

- Artikel 8: Het is verboden beschermde planten te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
- Artikel 9: Het is verboden beschermde dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
- Artikel 10: Het is verboden beschermde dieren opzettelijk te verontrusten.
- Artikel 11: Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde dieren te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

De zwaarte van toetsing is afgestemd op de gunstige staat van instandhouding van soorten. Hierbij wordt er onderscheid gemaakt in de volgende groepen met een eigen toetsingsregime:

- Algemene soorten (tabel 1-soorten)

Wat betreft ruimtelijke ontwikkelingen geldt een vrijstelling. Er hoeft in dit kader geen ontheffing aangevraagd te worden.

- Overige soorten (tabel 2-soorten)

Wat betreft ruimtelijke ontwikkelingen geldt een vrijstelling, indien wordt gewerkt volgens een door de minister van EZ goedgekeurde gedragscode. Indien dit niet het geval is dan moet ontheffing aangevraagd worden, deze valt onder de lichte toets (geen aantasting van de gunstige staat van instandhouding van de soort).

- Soorten bijlage IV Habitatrichtlijn en bijlage 1 AMvB (tabel 3-soorten)

Voor deze soorten moet wat betreft ruimtelijke ontwikkelingen een ontheffing aangevraagd worden. De ontheffingsaanvraag valt onder de zware toets, hetgeen inhoudt dat:

- er sprake dient te zijn van een bij de wet genoemd belang;
- er geen andere bevredigende oplossing mogelijk is;
- er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soort(en).

Vogels zijn niet ingedeeld in bovengenoemde categorieën. Alle inheemse vogelsoorten zijn beschermd. Het is daarom bijvoorbeeld verboden nestelende en/of broedende vogels te verstoren, eieren te rapen of nesten en andere vaste rust- en verblijfplaatsen te vernietigen. Uitgangspunt hierbij is dat nesten van vogels alleen beschermd zijn indien deze in gebruik zijn tijdens het broedseizoen.

Voor een aantal vogelsoorten (genoemd in de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' van het ministerie van EZ) die jaarlijks van hetzelfde nest gebruik maken of geen eigen nest kunnen bouwen geldt een uitzondering, nesten van deze soorten (categorie 1-4 soorten) wor-

den beschouwd als vaste rust- en verblijfplaats in de zin van artikel 11 van de Flora- en faunawet. Deze nesten zijn jaarrond beschermd, mits niet permanent verlaten.

Om te voorkomen dat nestelende en/of broedende vogels verstoord worden, dienen verstoringen de werkzaamheden altijd zo veel mogelijk buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd en dient gecontroleerd te worden of mogelijk jaarrond beschermde nesten worden aangetast door de werkzaamheden. Het beschermingsregime voor vogels komt overeen met dat van tabel 3-soorten. Ontheffing kan slechts worden verleend wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat en indien geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. Daarnaast kan alleen ontheffing worden verkregen indien er sprake is van een in de wet genoemd belang. Dit betreft voor vogels alleen belangen die te maken hebben met openbare veiligheid, luchtvaartveiligheid, onderzoek en volksgezondheid (geen ruimtelijke ontwikkelingen).

3.2 Methode

De inventarisatie betreft een onderzoek naar de actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten in het plangebied. De inventarisatie bestaat uit een bureaustudie, een verkennend veldbezoek en habitatgeschiktheidsbeoordeling.

Bureaustudie

Middels een bureaustudie worden bestaande verspreidingsgegevens van zwaarder beschermde soorten (Tabel 2 en 3 Flora- en faunawet en categorie 1-5 vogelsoorten) verzameld. Hiervoor zullen wij de meest actuele gegevens raadplegen. Hiervoor zijn de volgende bronnen gebruikt:

- *Landelijke (digitale) verspreidingsatlassen zoals het NDFF.*
- *Regionale verspreidingsatlassen.*
- *Waarneming.nl.*
- *Telmee.nl.*
- *Bekende onderzoeksrapporten uit de directe omgeving.*

Veldbezoek en habitatgeschiktheidsbeoordeling

Middels een veldbezoek is op basis van een deskundigenoordeel een habitatgeschiktheidsbeoordeling uitgevoerd. Deze beoordeling samen met de bureaustudie brengt de beschermde soorten(groepen) in beeld die in het plangebied (kunnen) voorkomen. Op 11 oktober 2016 heeft een verkennend veldbezoek plaatsgevonden door een deskundige ecooloog van Sweco Nederland.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Vervolgens is bepaald of soorten(groepen) beïnvloed kunnen worden door voorgenomen activiteiten. Op basis van deze analyse wordt geconcludeerd of nader onderzoek nodig is en of wellicht een ontheffing in kader van Flora- en faunawet aangevraagd dient te worden.

3.3 Mogelijk aanwezige soorten

3.3.1 Flora

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Uit bronnenonderzoek blijkt dat in de omgeving van het plangebied diverse zwaardere beschermde planten soorten voorkomen (daslook, gele helmbloem, prachtklokje, rietorchis, spin-dotterbloem, tongvaren, veldsalie, wilde marjolein, zomerklokje). Deze soorten zijn allemaal opgenomen in tabel 2 conform de Flora- en faunawet. Op basis van gedetailleerde verspreidingsgegevens zijn bovengenoemde soorten wel in de omgeving van het plangebied waargenomen, maar niet in het plangebied zelf of de aangrenzende percelen. Het voorkomen van deze soorten binnen het plangebied is uit te sluiten op basis van de aanwezige biotopen.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Aanwezigheid van zwaardere beschermde planten in het plangebied zijn door de voedselrijkdom van de bodem en het ontbreken van specifieke habitateisen, uit te sluiten. Effecten zijn daarom ook uit te sluiten.

3.3.2 Vogels

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Uit het bronnenonderzoek blijkt dat diverse categorie 1-4 vogelsoorten zijn waargenomen in de omgeving van het plangebied. Het gaat hier om de boomvalk, buizerd, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, ransuil, roek, sperwer, wespendif, zwarte wouw en steenuil. De aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van deze soorten is echter uit te sluiten gezien de afwezigheid van geschikte broedplaatsen in het plangebied en in de directe omgeving.

Het plangebied fungeert momenteel (gelet op het huidige grondgebruik en de bestaande inrichting met gebrek aan kleinschalige elementen) niet als essentieel foerageergebied voor categorie 1-4 vogelsoorten. Het plangebied heeft hoogstens een marginale functie als foerageergebied voor deze soorten. Een essentiële functie is op voorhand uitgesloten. In de directe omgeving is ruim voldoende vergelijkbaar alternatief foerageergebied (grasland) aanwezig.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten is uitgesloten doordat er geen geschikte broedplaatsen in of in de directe omgeving van het plangebied aanwezig zijn. Effecten op deze soorten zijn daarmee uitgesloten.

Algemeen voorkomende vogels kunnen gaan broeden op het grasland of de akker van het plangebied. Bij de uitvoering van de werkzaamheden dient daarom rekening gehouden te worden met de aanwezigheid van broedvogels tijdens het broedseizoen. Alle vogelnesten zijn beschermd tijdens het broedseizoen. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot augustus. Echter, afhankelijk van de lokale meteorologische omstandigheden kan deze periode eerder of later beginnen en eindigen. Van belang is dat broedende vogels niet verstoord worden.

3.3.3 Vleermuizen

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Uit het bronnenonderzoek blijkt dat baardvleermuis/brandts vleermuis, gewone- en ruige dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, meervleermuis en watervleermuis voorkomen in de omgeving van het plangebied. Alle vleermuissoorten zijn strikt beschermd onder de Flora- en faunawet. In het plangebied zijn echter geen gebouwen of bomen aanwezig die potentiële vaste rust- of verblijfplaatsen van vleermuizen kunnen vormen. Het is aannemelijk dat vleermuizen foerageren in en rondom het plangebied. Echter, gezien de huidige inrichting als grasland zal het plangebied echter geen essentieel foerageergebied vormen. De aanwezigheid van (essentiële) vliegroutes van vleermuizen kan op voorhand worden uitgesloten door het ontbreken van duidelijke landschapsvormige elementen.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Op basis van de bureaustudie en de aangetroffen biotopen tijdens het veldbezoek, is het voorkomen van jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen uit te sluiten.

Mogelijk heeft het plangebied een marginale functie als foerageergebied, echter omdat het niet om essentieel foerageergebied gaat en omdat voldoende alternatief foerageergebied aanwezig is, geldt dat er geen verbodsbepalingen vanuit de Flora- en faunawet worden overtreden.

Wel is het mogelijk dat vleermuizen incidenteel foerageren in en rondom het plangebied. Binnen de invloedssfeer van het plangebied ontbreekt de aanwezigheid van voor vleermuis geschikte rust- en/of verblijfplaatsen waardoor effecten op voorhand zijn uitgesloten.

3.3.4 *Grondgebonden zoogdieren**Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten*

In de omgeving zijn waarnemingen bekend van das en bever. Het plangebied biedt geen geschikt leefgebied voor de bever door het ontbreken van bijvoorbeeld aaneengesloten wilgenopstanden. Ook zijn er tijdens het veldbezoek geen sporen (vraatsporen, wissels of burchten) aangetroffen die duiden op aanwezigheid van de soort.

Het grasland en de akker binnen het plangebied vormen geschikt foerageergebied voor de das. Uit bestaande gegevens is een oude waarneming (2007) bekend van een verkeersslachtoffer op de A27 ten westen van Sleeuwijk. Echter, gezien de afstand van het plangebied tot deze waarneming worden dassen niet in het plangebied verwacht. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen (zoals wissels, snuitputjes of latrines) aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van das. Tevens zijn er binnen het plangebied en de omgeving geen houtsingels of bosschages aanwezig die mogelijk kunnen dienen als voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Het plangebied biedt geen geschikt leefgebied voor zwaardere beschermde soorten. Effecten op zwaardere beschermde, grondgebonden zoogdieren zijn, vanwege het ontbreken van houtsingels en bosschages in de omgeving en plangebied, uit te sluiten.

3.3.5 *Amfibieën en reptielen**Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten*

Recente verspreidingsgegevens laten zien dat de zwaar beschermde rugstreeppad voorkomt in de nabije omgeving van het plangebied. Het bosje ten westen van het plangebied kan als winterhabitat dienen. Binnen het plangebied is, gezien het huidige grondgebruik, geen geschikt leefgebied of overwinteringsplek voor rugstreeppadden aanwezig. De watergangen langs het plangebied worden mogelijk gebruikt als voortplantings- en zomerhabitat. Ondanks dat het bosje buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden valt, verplaatsen rugstreeppadden zich tussen winterverblijfplaatsen en de voortplantingsplekken.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Gezien de aangetroffen biotopen, de aanwezigheid van geschikt voortplantingswater en de verspreiding in de directe omgeving, is het voorkomen van rugstreeppadden in het plangebied niet uit te sluiten. Negatieve effecten van de geplande werkzaamheden daarmee ook niet. Aanvullend veldonderzoek dient meer inzicht te geven in het voorkomen van rugstreeppadden in de sloten langs het plangebied.

3.3.6 *Vissen**Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten*

In de omgeving zijn waarnemingen bekend van de zwaardere beschermde grote- en kleine modderkruiper evenals bittervoorn. De bittervoorn is tevens aangetroffen in de watergangen langs de randen van het plangebied. Deze watergangen zijn permanent watervoerend en bieden hierdoor ook geschikt leefgebied voor grote- en kleine modderkruiper. Daarnaast zijn de watergangen om het plangebied geschikt voor de algemeen beschermde paling.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

De aanwezigheid van zwaarders beschermde vissen in de sloten langs het plangebied is aanmerkelijk. Effecten op deze soorten zijn dan ook niet uit te sluiten, indien werkzaamheden in de watergangen binnen of rondom het plangebied worden uitgevoerd. Aanvullend onderzoek zal hier meer duidelijkheid over moeten geven. Mogelijkerwijs betekent dit, dat er ten aanzien van de kleine modderkruiper gewerkt dient te worden conform een goedgekeurde gedragscode. Indien niet mogelijk, dan geldt een ontheffingsplicht Flora- en faunawet. Indien bittervoorn en/of grote modderkruiper aanwezig zijn, dan geldt ontheffingsplicht Flora- en faunawet. Onder de huidige wetgeving is het tevens van belang rekening te houden met de paling, een algemeen beschermde soort. Deze soort is in het kader van de Flora- en faunawet aangewezen als tabel 1 soort waarvoor een vrijstelling voor de soort geldt bij de uitvoering van ruimtelijke ingrepen. Echter geldt een wettelijke gesloten tijd van 1 september tot en met 30 november op grond van de uitvoeringsregeling Visserijwet. Een aanvullende aalonthefing is daardoor vereist wanneer gevist gaat worden met elektronisch visgerei.

3.3.7 *Ongewervelden**Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten*

Er zijn waarnemingen van de zwaar beschermde rouwmantel en rivierrombout bekend in de omgeving van het plangebied. De bestaande inrichting van het plangebied is echter niet geschikt voor deze soorten. Het plangebied biedt alleen geschikt leefgebied voor algemeen voorkomende vlinders en libellen. Tijdens het veldbezoek is gelet op het (mogelijk) voorkomen van de zwaar beschermde platte schijfhoorn in de watergangen.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Het optreden van negatieve effecten op zwaar beschermde ongewervelden is uitgesloten. Gezien de habitat eisen van de platte schijfhoorn (veenbodems met stilstaand water van goede kwaliteit), is het voorkomen van deze soort uit te sluiten in en rondom het plangebied.

4 Wet natuurbescherming

4.1 Toetsingskader

Per 1 januari 2017 is de inwerkingtreding van de Wet natuurbescherming voorzien. De Wet natuurbescherming vervangt drie huidige natuurwetten:

- Natuurbeschermingswet 1998.
- Flora- en faunawet.
- Boswet.

Ten aanzien van Natura 2000 zijn er weinig wijzigingen in de Wet natuurbescherming voorzien ten opzichte van de bepalingen uit de Natuurbeschermingswet 1998. Voor beschermde natuurmonumenten geldt dat de beschermingsstatus van deze gebieden in de nieuwe wet vervalt. Toetsing aan (oude doelen van) beschermde natuurmonumenten is derhalve vanaf het moment van inwerkingtreding van de Wet natuurbescherming niet meer noodzakelijk.

Ten aanzien van beschermde soorten verandert één en ander in de Wet natuurbescherming ten opzichte van de Flora- en faunawet. Zo zijn enkele soorten die onder de Flora- en faunawet zwaarder zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming niet langer wettelijk beschermd. Het betreft soorten als kleine modderkruiper, bittervoorn en rivierdonderpad en veel plantensoorten. De nieuwe wet biedt daarnaast bescherming aan enkele soorten die momenteel onder de Flora- en faunawet nog niet zijn beschermd. Dit betreft met name enkele planten- en ongewervelden. Voor soorten die onder de Wet natuurbescherming beschermd zijn, geldt een vergelijkbaar stelsel van verbodsbepalingen als in de Flora- en faunawet het geval is. Dat betekent dat voortplantingsplaatsen en rustplaatsen (inclusief functionele leefomgeving) van beschermde soorten niet (opzettelijk) verstoord of vernietigd mogen worden en dat exemplaren van beschermde soorten niet (opzettelijk) mogen worden gedood of verwond.

Op dit moment is nog niet bekend welk beschermingsregime gaat gelden voor de categorie 'overige soorten' (soorten die niet staan op Bijlage IV van de Habitatrichtlijn). De provincies en het ministerie van EZ hebben de vrijheid om soorten binnen deze categorie vrij te stellen van de ontheffingsplicht uit de nieuwe wet.

4.2 Soorten

4.2.1 Nieuw beschermde soorten

Onder de nieuwe wet zijn diverse plantensoorten en enkele ongewervelden extra beschermd ten opzichte van de huidige Flora- en faunawet.

Flora

Uit het bronnenonderzoek blijkt, dat in het plangebied geen waarnemingen van plantensoorten bekend zijn die beschermd gaan worden in het kader van de Wet natuurbescherming. Tijdens het veldbezoek zijn geen plantensoorten aangetroffen die met ingang van de nieuwe Wet natuurbescherming een beschermde status zullen gaan krijgen. Gezien de bekende verspreiding van deze soorten, het feit dat het zeer zeldzame soorten betreft en het ontbreken van geschikte specifieke biotopen voor deze soorten, is het voorkomen van deze soorten op voorhand uit te sluiten binnen het plangebied.

Ongewervelden

Uit het bronnenonderzoek blijkt, dat in het plangebied en directe omgeving geen waarnemingen van ongewervelden bekend zijn die beschermd gaan worden in het kader van de Wet Natuurbescherming. Deze soorten worden in het plangebied ook niet verwacht, gezien het ontbreken van geschikt habitat voor deze soorten (zoals specifieke waardplanten of wateren met goed-ontwikkeld, structureel rijk watervegetatie) en/of bekende (lokale) verspreiding.

Conclusies

Geconcludeerd wordt dat er ongewervelden in het plangebied voorkomen die nieuw beschermd zijn onder de Wet natuurbescherming.

4.3 Conclusie

De overgang van soort- en gebiedsbescherming van de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 naar de Wet natuurbescherming leidt in de regel niet tot andere conclusies dan hetgeen getoetst in de huidige wetgeving zoals beschreven in hoofdstuk 3 van dit rapport wat betreft nieuwe soorten. Daarentegen zal de beschermstatus van de kleine modderkruiper, bittervoorn en grote modderkruiper wel afwijken van de huidige wetgeving. De bovengenoemde soorten die op dit moment (mogelijk) conform de Flora- en faunawet belemmering opleveren verliezen per 1 januari 2017 hun beschermde status. Aanvullend onderzoek wordt dan ook niet meer noodzakelijk geacht.

5 Natuurbeschermingswet

5.1 Toetsingskader

De Natuurbeschermingswet 1998 (Nbwet) heeft als doel het beschermen van Natura 2000-gebieden (Vogel- en Habitatrichtlijn) en Beschermde natuurmonumenten in Nederland. Projecten of handelingen die negatieve effecten op deze beschermde gebieden kunnen hebben, zijn in beginsel niet toegestaan.

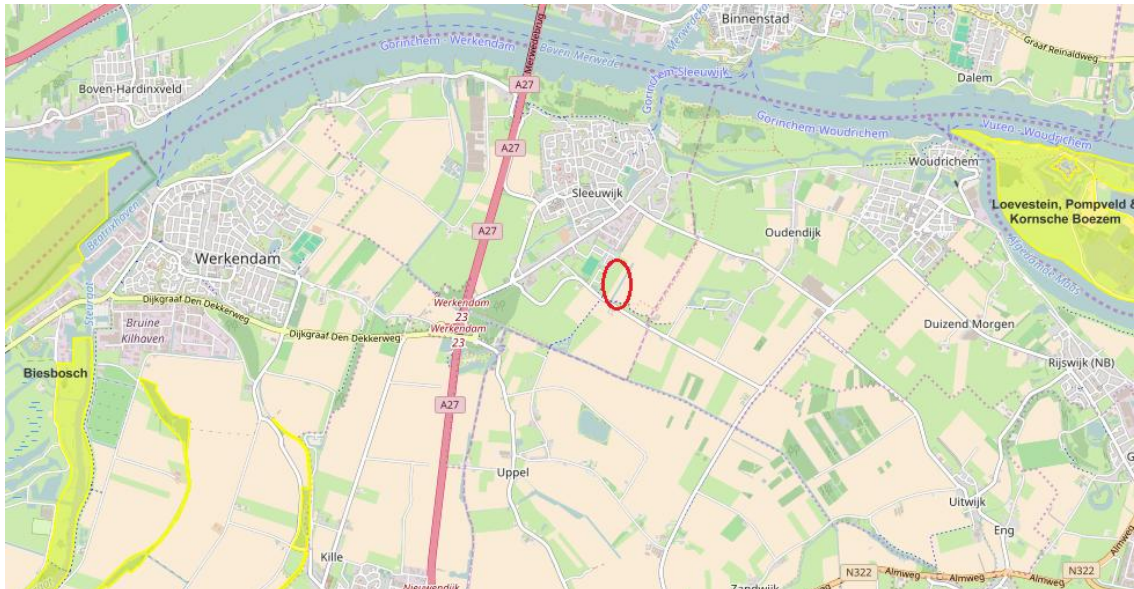
Voor Natura 2000-gebieden geldt een toetsing in het kader van artikel 19. In dit kader is ook toetsing nodig van effecten in het kader van de externe werking van toepassing. Bij de toetsing zijn er de volgende procedurevarianten:

- Geen nader onderzoek: effecten kunnen op voorhand worden uitgesloten (er zijn geen Natura 2000-gebieden in de omgeving aanwezig).
- Voortoets: effecten kunnen niet op voorhand worden uitgesloten.
- Verslechteringstoets: effecten kunnen op basis van de Voortoets niet worden uitgesloten, significantie hiervan wel.
- Passende beoordeling: significantie van effecten kan op basis van de Voortoets of Verslechteringstoets niet worden uitgesloten.
- ADC-toets: indien significantie van effecten op basis van de Passende beoordeling niet kan worden uitgesloten. Aangetoond dient te worden dat er geen alternatieven zijn met minder effecten, er sprake is van dwingende redenen die van groot openbaar belang zijn en in compensatie is voorzien.

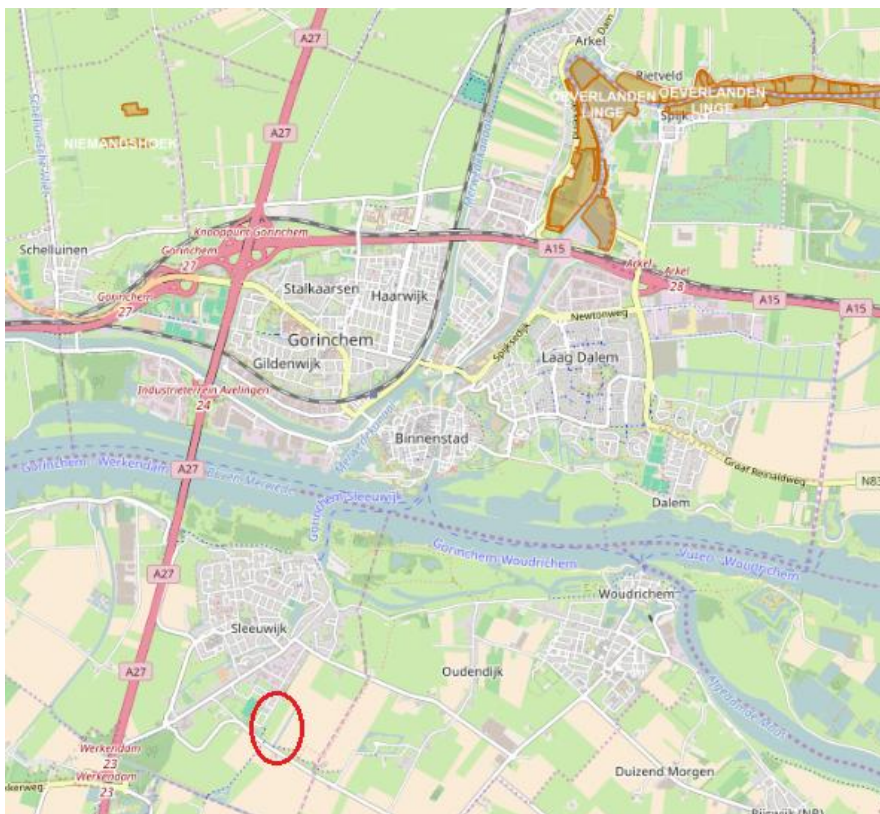
Indien negatieve effecten op Natura 2000-gebieden niet zijn uit te sluiten, is in ieder geval een vergunning noodzakelijk. Voor Beschermde Natuurmonumenten geldt een lichtere toetsing conform artikel 16. Voor deze gebieden is het uitvoeren van een Passende beoordeling niet noodzakelijk. Op deze gebieden is conform artikel 65 wel externe werking van toepassing. Het bevoegd gezag bepaalt of een vergunning al dan niet nodig is.

5.2 Inventarisatie

Voor de inventarisatie van Natura 2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten is gebruik gemaakt van de gebiedendatabase van het ministerie van EZ. Uit deze gebiedendatabase blijkt dat het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied de 'Biesbosch' op een afstand van circa 3,4 km van het plangebied is gelegen (zie figuur 5.1). Het daaropvolgende dichtstbijzijnde Nature-2000 gebied is 'Loevestein, Pompheld & Kornsche Boezem'. Dit gebied is circa 3,6 km verwijderd van het plangebied (zie figuur 5.1). Het dichtstbijzijnde Beschermde Natuurmonument ('Oeverlanden linge') is gelegen op circa 5,1 km afstand tot het plangebied (zie figuur 5.2).

Figuur 5.1: Globale ligging van het plangebied ten opzichte van het de Nature 2000-gebieden de Biesbosch (3,4 km) en Loevestein, Pompveld & Kornsche Boezem (3,6 km)

Figuur 5.2: Globale ligging van het plangebied ten opzichte van het dichtstbijzijnde Beschermde Natuurmonumenten gebied de Oeverlanden linge

5.3 Analyse van de mogelijke effecten

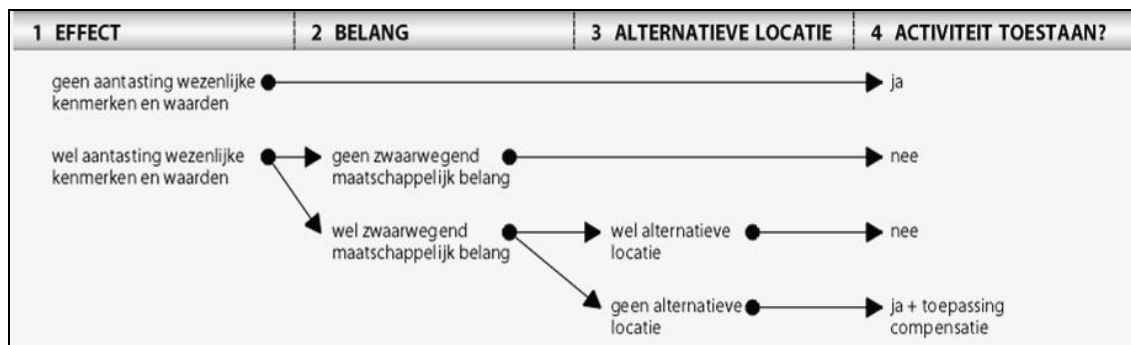
Gezien de tussenliggende afstand en functies zijn versturende factoren zoals vervuiling, oppervlakteverlies, versnippering, verdroging en verstoring door trilling, licht en geluid met de voorgenomen planontwikkeling niet van toepassing. Op basis van ervaringen met AERIUS berekeningen kan eveneens worden gesteld dat plannen met een dergelijke hoeveelheid woningen (cv-ketels) met bijhorende aantrekkende verkeersbewegingen een invloedssfeer hebben van 1 tot 1,5 km met een stikstofdepositie waarden hoger dan de drempelwaarde van 0,05 mol/ha/j.

6 Natuurbeleidskader

6.1 Toetsingskader

Het Natuurnetwerk Nederland (voorheen Ecologische Hoofdstructuur) is op provinciaal niveau uitgewerkt tot het provinciale natuurnetwerk met kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden, beheergebieden en robuuste ecologische verbindingzones. De wettelijke bescherming (Wro) van de Ecologische Hoofdstructuur is geregeld via het bestemmingsplan. De Ecologische Hoofdstructuur voor de provincie Noord-Brabant is vastgelegd in de Verordening Ruimte 2014.

De afweging voor ingrepen binnen het Nationaal Natuur Netwerk (NNN) gaat volgens het 'nee, tenzij-principe'. In onderstaand schema is dit stapsgewijs weergegeven. Ingrepen met een significant negatieve invloed op de wezenlijke kenmerken en waarden mogen niet plaatsvinden, tenzij er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang en indien er geen alternatieven zijn. Indien bij een ingreep schade wordt aangericht aan een NNN-gebied, dan dient dit in ieder geval gemitigeerd te worden. De resteffecten aan verlies van kwaliteit en/of oppervlakte dient te worden gecompenseerd. Daarnaast kan salderen van positieve en negatieve effecten op het NNN uitkomst bieden om projecten in het NNN te realiseren. Het verkennend natuuronderzoek geeft inzicht in de ligging van NNN-gebieden in de omgeving van het plangebied en de noodzaak voor het doorlopen van 'nee, tenzij-procedure'. Een 'nee, tenzij-toets' behoeft alleen te worden doorlopen indien er sprake is van een RO-procedure met betrekking tot wijziging van de bestemming van het plangebied.

Figuur 6.1: Schema: Het 'nee, tenzij-principe' van het compensatiebeginsel

6.2 Inventarisatie

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van het NNN, EVZ of de 'Groenblauwe mantel'. In de directe omgeving zijn wel gebieden aangewezen die hiervan deel uitmaken (zie figuur 6.2). De afstand van het plangebied tot deze gebieden bedraagt circa 0,5 km.

Figuur 6.2: Globale ligging plangebied (rood omcirkeld) ten opzichte van EHS, EVZ of de 'Groenblauwe mantel' gebieden in de omgeving. Bron: ruimtelijkeplannen.nl

6.3 Analyse en toetsing effecten

Met de voorgenomen planontwikkeling is er geen sprake van directe vernietiging van het NNN, EVZ of de 'Groenblauwe mantel'. Aangezien de voorgenomen ontwikkeling geen directe relatie heeft met een gebied dat is aangewezen als NNN en geen verbindende functie vervult zijn negatieve effecten uit te sluiten. Van negatieve uitstralingseffecten door geluid, licht en verdroging op het NNN is met de voorgenomen planontwikkeling geen sprake.

7 Conclusie en aanbevelingen

7.1 Flora- en faunawet

Om het plangebied bouwrijp te maken voor woningbouw zijn er vanuit de Flora- en faunawet **mogelijk belemmeringen**. Het plangebied vormt een geschikt leefgebied voor beschermde vissoorten waaronder grote- en kleine modderkruiper en bittervoorn. Tevens is het niet uit te sluiten dat omliggende watergangen door rugstreeppadden worden gebruikt als zomer- en voortplantingswater. Nader onderzoek naar deze soorten is noodzakelijk om effecten van de werkzaamheden te kunnen bepalen.

Echter, met de ingang van de 'Wet natuurbescherming' per 1 januari 2017, maken de kleine modderkruiper, bittervoorn en grote modderkruiper deel uit van het vrijstellingsbesluit van deze wet. Hierdoor komt de beschermstatus voor deze soorten te vervallen en is vervolg onderzoek niet meer noodzakelijk.

De rugstreeppad is en blijft daarentegen streng beschermd middels de Europese Habitatrichtlijn. Dit betekent dat aanvullend onderzoek naar deze soort wel is vereist. Dit houdt in dat een inventarisatie naar (mogelijk) voortplantingswater van de rugstreeppad moeten worden uitgevoerd. Inventarisaties bestaan uit minimaal drie veldbezoeken verspreid over het seizoen (april, mei, half juli).

Voor algemene vissoorten die (mogelijk) voorkomen in de watergangen, geldt een algehele vrijstelling bij de uitvoering van ruimtelijk ingrepen mits voldaan wordt aan de zorgplicht. Voor vissen kan aan de zorgplicht worden voldaan door bij het dempen en verleggen van de watergangen één richting op te werken, waardoor eventueel aanwezige dieren de kans krijgen om te ontsnappen. Tevens dienen de werkzaamheden buiten de kwetsbare voortplantingsseizoenen van vissen en amfibieën te worden uitgevoerd (globaal maart - juli).

Bij de uitvoering van de werkzaamheden dient tevens rekening te worden gehouden met de aanwezigheid van broedvogels tijdens het broedseizoen (globaal half maart – augustus). Alle vogelnesten zijn namelijk beschermd tijdens het broedseizoen, van belang is dat broedende vogels niet verstoord worden. Door in de planning rekening te houden met het broedseizoen of het tijdig nemen van maatregelen kan voorkomen worden dat vogels worden verstoord ten gevolge van de voorgenomen ontwikkeling. Om verstoring van broedende vogels op voorhand uit te sluiten wordt aanbevolen om de opgaande vegetatie buiten het broedseizoen te verwijderen en de werkzaamheden voorafgaand aan het broedseizoen aan te laten vallen. Op deze manier wordt voorkomen dat vogels tot broeden komen in het gebied waar gewerkt wordt en zijn er geen belemmeringen vanuit de Flora- en faunawet aan de orde.

7.2 Natuurbeschermingswet

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Biesbosch' ligt op een afstand van circa 3,4 km van het plangebied. Gezien de beperkte omvang van de voorgenomen ingreep en de afstand tot omliggende Natura 2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten, zijn effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied op voorhand uitgesloten. Derhalve geldt dat vanuit de Natuurbeschermingswet 1998 geen belemmeringen aan de orde zijn. Nadere vervolgstappen worden niet noodzakelijk geacht.

Op basis van ervaringen met AERIUS berekeningen kan eveneens worden gesteld dat plannen met een dergelijke hoeveelheid woningen (cv-ketels) met bijhorende aantrekkende verkeersbewegingen een invloedssfeer hebben van 1 tot 1,5 km met een stikstofdepositie waarden hoger dan de drempelwaarde van 0,05 mol/ha/j.

7.3 Natuurbeleidskaders

Met de voorgenomen planontwikkeling is er geen sprake van directe vernietiging van het NNN. Gezien de beperkte impact van de voorgenomen ingreep en de afstand tot gebieden die onderdeel zijn van NNN, EVZ of de 'Groenblauwe mantel', zijn effecten zoals uitstralingseffecten door geluid, licht en verdroging op deze gebieden op voorhand uit te sluiten. Vanuit dit oogpunt zijn er voor NNN, EVZ of de 'Groenblauwe mantel' geen belemmeringen en er is dan ook geen noodzaak voor een nadere procedure.